

Maria Wetterstrand: Kongresstal 2009

Talare

Maria Wetterstrand
Språkrör

Datum

17 maj 2009

Plats

Skövde

- 1 Ni kommer här i bakgrunden att se vackra bilder från Grönland, som jag besökte förra veckan.

- 5 Egentligen spelar det ingen roll vad jag säger nu. Vad som blir det bestående minnet av den här kongressen är ju redan avgjort. Peters blommiga sidenväst. Det har skapat åtskilliga rykten om att partiet anlitat stylist. Stylist måste väl förresten vara ett helt förlegat ord. Det måste väl heta klädcoach nuförtiden. Allt ska ju vara coacher numera, alltfrån fotbollscoacher till livsstilscoacher. Ryktet kan i vilket fall härmed dementeras. Det krävs ingen coach för att
10 komma på idén att byta ut en t-shirt mot skjorta och väst. Snyggt, Peter.

Under det år som gått sedan förra kongressen har mycket annat hänt också. Världen har drabbats av en svår ekonomisk kris och signalerna om accelererande klimatförändringar blir allt tydligare.

- 15 Det är ingen olycklig slump som gjort att världen står inför dessa båda kriser. Det är tvärtom en nästintill oundviklig följd av ett totalt missbrukande av jordens resurser, ett kortsiktigt vinsttänkande och en ökad sårbarhet i både ekonomi och ekosystem.

- 20 Jag har som sagt just kommit hem från Arktis, Grönland, där jag var på klimatstudieresa. På få ställen kan klimatförändringarna ses så tydligt som just där.

- 25 Nu backar isen 10-15 km per år. Att jämföra med 25 km sammanlagt från 1850-1960. Och innan dess 25 km sammanlagt från lilla istiden till 1850 (500 år). Det är klimatförändringens konkreta effekter. Ingen trodde för några år sedan att det var möjligt att Grönlandsisen kunde påverkas på det här sättet. Detta gör att havsvattennivån höjs betydligt snabbare och mer än man tidigare trott och
30 klimatexperterna omvärderar sina tidigare prognoser.

Den grönländska glaciärens avsmältning påverkar hela planeten. De närmaste hundra åren kan Grönland komma att bidra med 40 cm. Tillsammans med
35 andra smältande glaciärer kan det handla om åtminstone en meter till 2100. Det innebär ett dubbelt hot. Dels drabbas många människor som bor i låglänta områden så att de måste flytta. Dessutom, när glaciärer smälter i exempelvis Himalaya, så drabbas människor genom att tillgången på dricksvatten försämras. Många av världens viktigaste floder utgår från Himalayas glaciärer.

40

Grönlandsglaciären visar vad som händer med klimatet, den är en varningssignal, en indikator på hur långt klimatförändringarna gått. Och det vi har släppt ut de senaste åren har ännu inte gett effekt, eftersom klimatsystemet har en fördröjning. Ska vi bromsa utvecklingen handlar det om att agera snabbt
45 och kraftfullt. Det finns ingen tid att vänta. Och ingen kan klara utmaningen ensam, vi måste alla hjälpas åt. För att klara det måste vi bygga system som gynnar det långsiktiga tänkandet framför det kortsiktiga.

Vi är sårbara. Det här är den enda planet vi har. Och allt vi lever av här bygger på
50 att det finns fungerande ekosystem. Det är ekosystemen som renar vårt vatten, skapar bördiga jordar att odla på, cirkulerar näring på våra åkermarker, gör att träden växer, förser oss med fisk att fiska och syra att andas.

Det mesta tar vi för givet. Ekosystemtjänsterna syns inte i balansräkningar i
55 företagen eller kommunerna. Ändå är vi helt beroende av dem. En del kan ersättas med teknik, men det är då oftast sämre och dyrare lösningar än de vi får gratis av naturen.

Över hälften av världens arbetstillfällen är kopplade till de resurser ekosystemen
60 ger.

De senaste 50 åren har människan förändrat ekosystemen snabbare och mer intensivt än någon period tidigare i historien. Det har lett till att många ekosystem är pressade till gränsen till kollaps. Det riskerar att få stora effekter på
65 våra möjligheter att bygga välbefinnande för människan framöver.

Ett annat stort problem med att ekosystemen försvagas är att det försämrar naturens motståndskraft och anpassningsförmåga, den så kallade resiliensen. Det gör planeten mer sårbar för snabba förändringar som stigande temperaturer. Om

skogarna huggits ner blir det större risk att jorden sköljs bort av kraftigt regn eller drabbas hårt av torka.

75 Den attityd som gjort att vi förstör våra ekosystem är också det som ligger till grund för den ekonomiska krisen. Det handlar om ett kortsiktigt tänkande, ett förnekande av riskerna för framtiden och en önskan att snabbt tillfredsställa våra behov. Vi har byggt upp system som gjort oss sårbara för plötsliga förändringar. Vår resiliens i såväl ekologi som ekonomi har försvagats och därför drabbas vi oundvikligen av kriser.

80

Och de försämrade ekosystemen gör att vi löper än större risk att drabbas av ännu fler slag mot ekonomin framöver. Allt hänger samman och vår ekonomi bygger på vad vi kan göra av det som naturen förser oss med.

85 "There must be another way", som israeliskan Noa och palestinskan Mia Awad sjunger i sitt oändligt vackra Eurovision-bidrag ikväll.

Vi gröna vet att det finns en annan väg.

90 Att skapa system som främjar hållbarhet och långsiktighet istället för exploatering och kortsiktighet är människans största utmaning. Det handlar om allt från att miljökostnader ska synas på prislappen, att uppmuntra fonder som investerar långsiktigt till att stödja enskilda att sätta upp vindkraft eller solenergi där elöverskottet kan laddas in på nätet.

95

Politiken är en viktig del av lösningen, med det gäller att få fler gröna beslutsfattare på alla håll runt om i världen.

100 Ett exempel på utarmning av ekosystem är det hårda fiske som bedrivs i världen och i EU.

När jag kom in i riksdagen 2001 började jag rota i fiskepolitiken. Jag hade en känsla av att det var ett område som behövde granskas. Ungefär samtidigt kom filmen den sista torsken, som visade på överfisket i Östersjön. Jag kom att ägna
105 väldigt mycket tid mina första år i rikspolitiken, och även som språkrör, åt torsken. Visst hade Miljöpartiet tagit upp fiskefrågorna innan, inte minst genom Gudrun Lindvall som satt i jordbruksutskottet, men ingen hade gjort det så grundligt och offensivt tidigare. Min upplevelse var att ingen på allvar

110 ifrågasatt yrkesfiskarnas rätt att fiska så mycket de ville innan, i alla fall att döma av deras reaktion. Det var en hård kamp, vi fick igenom ett torskfiskestopp som sen stoppades av EU. Kvar blev en betydligt mindre effektiv politik.

Tänk om vi fått genomföra torskfiskestoppet 2002. Då hade fisken återhämtat sig på ett par år. Vi skulle ha kunnat fiska på bra bestånd, med god avkastning, i många år redan. Nu ger WWF gult ljus för torsk från östra beståndet i Östersjön. Västra beståndet, Kattegatt och Nordsjön är fortfarande rött ljus och tillståndet för bestånden där är mycket dåligt.

120 Varför är det så svårt att tänka långsiktigt i fiskepolitiken? En kort tids stopp leder till kraftigt ökad avkastning några år senare. Och den förbättringen är permanent så länge fisket hålls på en rimlig nivå. Det är EU som förhindrar en progressiv fiskepolitik idag.

125 Jag är så glad att Isabella kandiderar för Miljöpartiet så att vi äntligen kan få in en riktigt kunnig och besvärlig typ att härja med EU:s fiskepolitik som ska revideras 2012. Idag har jag och Isabella Lövin presenterat några förslag inför revideringen av EU:s fiskeripolitik. Där finns bl a: grönt kort för yrkesfiskare, ursprungsmärkning, stopp av subventioner.

130 88 procent av fiskbestånden i EU:s vatten är överfiskade och en tredjedel är på utarmningens gräns. Fisket subventioneras kraftigt och summan av det hela är den större delen av fisket är rätt och slätt olönsamt för samhället eller ger mycket små vinster. Vi utarmar våra ekosystem för en obefintlig eller mycket liten vinst.

135 Vi lever i en värld där vi med övervakningskameror i snart varenda butik övervakar ifall någon snattar en burk tonfisk, men att dra upp tusentals fler fiskar än bestånden tål berättigar till bidrag från staten.

140 Vi vet att det inte skulle behöva vara så här.
Vi vet att en stark grön röst i EU-parlamentet gör skillnad!
Bra ekologi är också bra ekonomi.

145 Bara en liten men viktig sak till om Grönland. När isen smälter blir mer olja tillgänglig. Är inte det ödets värsta ironi? Miljöpartiet vill se ett internationellt avtal som stoppar olje- och naturgasutvinning från de fyndigheter som nu blir tillgängliga i Arktis.

150 Vi behöver bromsa utvinningen av fossil energi för att kunna bromsa
klimatförändringen. Därför säger vi nej till att utvinna olja i Arktis och nej till
att utvinna olja i Östersjön.

I år är ett mycket speciellt år. Vi har just startat en fantastiskt rolig valrörelse.
155 Ändå kommer jag för första gången på årtal lämna kongressen i förtid. Jag är
inbjuden till Naturskyddsföreningen, Sveriges största miljöorganisation och
deras 100-årskalas. Naturskyddsföreningen har hundra år av envishet bakom
sig? i själva verket är naturpolitiken i Sverige, naturskyddet, också 100 år. Det är
hundra år sedan Sverige tog beslut om att inrätta den första nationalparken. I
160 samma andetag bildades Svenska Naturskyddsföreningen.

Det är värt att fira allt de gjort för svensk naturvård och miljöpolitik. Grattis
SNF på födelsedagen!

165 För att hejda klimatförändringarna har vi inte hundra år på oss.

På rent politikerspråk handlar det om den här mandatperioden i EU-
parlamentet och nästa mandatperiod i riksdag, kommuner och landsting är helt
avgörande för om vi kommer att lyckas med en snabb klimatomställning. Det är
170 med det ansvaret på våra axlar vi nu går in i slutspurten av EU-
parlamentsvalrörelsen och därefter påbörjar 2010 års valrörelse. EU och Sverige
behöver ett kraftigt grönt inflytande. Och Miljöpartiets Carl Schlyter är bäst i
test, enligt 100-åringen SNF och Moderaternas Gunnar Hökmark är i
bottenligan. SNF med sin erfarenhet ska väl veta.

175 Moderaterna säger sig gå till val på klimatfrågan. Men det bokslut som Gunnar
Hökmark och den konservativa gruppen lämnat efter sig är ett nattsvart
klimatbokslut, där de röstat emot FN:s klimatmål om max 2 graders
temperaturhöjning, röstat emot skärpta krav på utsläpp från Europas
180 kolkraftverk, skärpta krav på utsläpp från bilar.

Att som de konservativa tro att det går att hjälpa industrin med lägre miljökrav
är både kortsiktigt och gammaldags politik. Det har motbevisats många gånger
om, när det gäller allt från klorblekt papper till katalysatorer på bilar.

185 Att rösta på Moderaterna för att få bättre klimatpolitik är som att rösta på

Miljöpartiet för att stoppa tågtrafiken.

190 Vi i den gröna rörelsen förstod tidigt att utsläppen inte känner av
nationsgränser - och att därför måste miljöproblemen lösas globalt. Men inför
EU-parlamentsvalet i år har vi i valmanifestet också slagit fast att inte heller
brott mot de mänskliga rättigheterna känner av nationsgränser och också de ska
bekämpas internationellt.

195

Bara de senaste dagarna har jag blivit påmind om att det behövs aktiva profiler
för mänskliga rättigheter i Europa. Härom dagen försökte Rigas
kommunfullmäktige att förbjuda Baltic Pride i Lettland och Burmas
oppositionsledare Aung San Suu Kyi riskerar att få sitta fängslad i många år till.

200

Vi måste höja golvet inom hela EU när det gäller mänskliga rättigheter globalt
och stödja alla att bedriva en kraftfull politik mot antidiskriminering inom det
egna landet.

205 Till rättighetsfrågorna hör även integritetsfrågorna. En kompis till mig sa för
några år sedan att han hade sett [..?] internet någon gång. Ungefär så verkar det
vara med en del politiker i EU-parlamentet som föreslår att det ska vara möjligt
att stänga av människor från Internet. Uppenbarligen har de inte ens förstått
hur internet fungerar.

210

Vi gröna är tydliga. Politiker ska inte kunna stänga av människor från Internet.
Den fria informationen på nätet ska inte regleras.

Nästa år firas EuroPride i Warszawa i Polen. Det är ett ypperligt tillfälle för
215 svenska och europeiska politiker att ta ställning för att det ÄR EU:s och därmed
Sveriges angelägenhet att lägga sig i hur Polen hanterar minoriteter.

Som en ung grön HBT-person i Polen sagt: "I mitt land finns inga politiker som
vågar ta HBT-frågorna. Därför är jag glad över EU-medlemskapet. Jag känner
220 att det finns politiker på en högre nivå som arbetar för mig och mina rättigheter.
För att jag är europé."

Den säkerheten ska alla i EU känna. Att även om mitt land inte har levt upp till
skyddet eller erkännandet av den grupp jag tillhör så finns det en högre instans
225 som ser mig och mina behov.

Vi gröna ska jobba för mänskliga rättigheter i världen, i Sverige och i EU.

230 Nu är det allvar. Den gröna val-kampanjen rullar, inte bara i Sverige utan i hela EU. Vi har för första gången enats om en gemensam kampanj med det Europeiska gröna partiet. Huvudbudskapet är en Green New Deal för EU, där inte en enda Euro får investeras fel i kärnkraft eller kol och olja utan istället läggs på massiva investeringar i förnybar energi, järnvägar, spårvagnar.

235

En av de saker som skiljer de gröna från andra partier är just att vi ser politikens ansvar långsiktigt. Vi vill bygga upp system som främjar långsiktighet.

Miljökonsekvenser ska synas i priset, genom miljöskatter, så att det kortsiktigt lönsamma blir det långsiktigt riktiga. Vi vill att ekonomin ska ta hänsyn till
240 värdet av ekosystemtjänster och en levande miljö. När vi utarmar miljön kan det idag ändå se ut som att ekonomin växer, trots att den egentligen minskar. Det är missvisande och behöver förändras.

En stark grön grupp i EU-parlamentet kommer att göra skillnad.

245

Låt nu de kriser vi har att lösa leda till att vi omprioriterar och omvärderar det samhälle vi levt i. Att vi bygger upp en mindre sårbar ekonomi, som inte riskerar att vältras omkull av några bankers för stora risktagande och önskan om snabba vinster. Där vi låter ekosystemen återhämta sig så de blir de robusta och stabila
250 system som vi behöver för att bygga vår välfärd.

Min uppmaning till svenska folket är: Tänk långsiktigt, det lönar sig. Stärk den gröna kraften i EU. Lagg en röst på Miljöpartiet i valet den 7 juni.

255

Källa

<div>Manuskript inskickat av Miljöpartiet</div>

Taggar

260 Miljöpartiet, Miljöpartiets kongress, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/maria-wetterstrand-kongresstal-2009>